

DET ÄR LÄTTARE ATT BYGGA TRYGGA BARN ÄN ATT LAGA TRASIGA VUXNA

Kristdemokraternas förslag till ÖSB -
Övergripande strategier
och budget för Örebro kommun 2024

ÖREBRO

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Inledning	1
Vision	2
KD:s tre prioriterade områden:.....	3
1. Den sociala rösten	3
2. En röst för näringslivet	4
3. Hälsosamt åldrande.....	4
Inriktningar för kommunens verksamheter.....	5
Mänskliga rättigheter för allas lika värde.....	5
Integration.....	5
Trygghet och socialt ansvar.....	6
En äldreomsorg med livskvalitet och delaktighet.....	7
Familjen och barnen i vardagen	8
En förskola för lärande, lek och omsorg	8
En Grundskola där alla barn blir sedda	9
Gymnasieskolan – en väg mot framtiden.....	10
Funka olika.....	11
Landsbygd.....	11
Kultur och fritid för det goda livet samt besöksnäring.....	12
Samhällsbyggnad/samhällsplanering.....	13
Näringsliv, företag och arbetsmarknad	14
Miljö och klimat	15
Civila samhällets gemenskap bygger Örebro.....	16
Ekonomiska ramar	17
Resultatbudget.....	17
Driftbudgetramar	17
Driftbudgetförändringar	18
Ägardirektiv	22

INLEDNING

”Det är lättare att bygga trygga barn, än att laga trasiga vuxna”

Rubriken sammanfattar det vi Kristdemokrater tycker är viktigast; familjen, barnen och ungdomarna, vår framtid. Med den vill vi uttrycka en helhetssyn genomsyrad av medmänsklighet, byggd på en kristen humanistisk värdegrund. Med ansvar för oss själva och varandra där vi växer i de små gemenskaperna som utöver familjen utgörs av föreningen, kyrkan, organisationen och grannskapet som i sin tur bygger den större samhällsgemenskapen.

Med denna politiska vision...

- ...bygger vi förutsättningar för stabila medborgare som växer upp i trygga hem, bidrar och gör sitt bästa i skolan och på sina arbeten, som skapar företag och engagerar sig i föreningar och som tar ansvar för människor i sin omgivning, även de som inte har det så bra.
- ...får vi medborgare som bryr sig om klimat och miljö, där allt gör skillnad, även det lilla. Medborgare som upprätthåller lag, ordning och reda. Som tänker ”vad kan jag göra för att hjälpa till” snarare än ”vad kan andra och samhället göra för mig”.
- ...får seniorer respektfullt bemötande och äldre en värdig omvårdnad, med gemenskap genom ett starkt civilsamhälle, ett kitt där ingen behöver sitta ensam, där alla har möjlighet till ett socialt sammanhang och känner sig som en del av något större. Där erfarenhet efterfrågas och där hopp, livsglädje och meningsfullhet finns med fram till sista dagen.
- ...skapas också ett mer ansvarsfullt förvaltande av våra gemensamma skattepengar, denna ändliga resurs som förtjänar respekt, ödmjukhet, försiktighet och smart effektivitet. Jag ställer ofta frågan till både mig själv och andra; ”Om detta vore din egen plånbok, hur skulle du agera då?” När ansvar, mandat, tillit och beslut läggs närmare, är jag övertygad om att vi inte bara får ett ökat förvaltarskap och en sund ”affärsmissighet”. Det bidrar också till en djupare etisk kompass för vårt gemensamma bästa där varje skattekrona används maximalt.

Susanne Lindholm (KD)

Gruppledare och kommunalråd

VISION

FRÅN EN FÖRVALTANDE, TILLBAKALUTAD ORGANISATION - TILL MER FRAMÅTLUTAD, UTVECKLANDE OCH INNOVATIONSDRIVEN

Ett gott hållbart samhälle förverkligas genom en långsiktig väl fungerande samhällsekonomi med politisk och personlig frihet i balans, där FN:s mål i Agenda 2030 är vägledande för social, ekonomisk och miljömässig hållbarhet. För en långsiktig ekonomi i balans och för att undvika ryckighet med sparpaket krävs ständiga prioriteringar och förnyelse av verksamheterna.

Ett välmående näringsliv och fler personer i arbete genererar egenmakt åt medborgarna men utgör även skatteintäkter för politiska visioner och en rimlig välfärd.

Vi har samtidigt en ekvation som kommer att bli svår att få ihop. Över tid har invånarnas förväntningar på välfärden ökat. Det ställer större krav på styrning, uppföljning och analys av sambandet mellan resurser, prestationer, resultat och effekter, men också att våga ta en ideologisk diskussion om vad våra gemensamma resurser ska räcka till. Hur långt ska politikens och det offentliga gränser gå? Vi Kristdemokrater tror på personens egen förmåga till ansvar och det civila samhällets engagemang. Kommunen ska inte förminska eller överta dessas ansvar eller uppgifter, utan i stället vara ett stöd om så behövs.

Risken i en stor kommun som Örebro är att större delen av resurserna används år efter år i en stagnerad inbördes kultur och attityd av tillbakalutat förvaltande och uppehållande av samma saker man alltid gjort. Till exempel ligger vi under rikssnittet för den digitala nivån i organisationen. Här vill vi ligga i framkant.

Vår ambition är att sänka sjukfrånvaron bland kommunens medarbetare då en sänkning med endast 1 % skulle kunna generera besparingar på ca 50 miljoner. Om vi lyckas sänka den externa personalomsättningen med 25 % blir besparingen stor även här, ca 55 miljoner. Det finns alltså stora strukturella förändringar att göra som kan få loss många miljoner – som i stället kan gå till äldreomsorgen, skolan, gator och torg. För att uppnå detta krävs ett modigt politiskt ledarskap som går sida vid sida med kompetenta, trygga innovativa chefer och ledare. Därför vill vi göra en rejäl satsning på stöd, mentorskap och utbildning för chefer. Trygga ledare, skapar trygga arbetsplatser med nöjda medarbetare.

Effektivt förvaltande tolkat på Kristdemokratiskt sätt innebär ökat personligt ansvar i kombination med hjärta och hjärna, med medmänsklighet och civilkurage men också kravställande. Vidare betyder det en slags sund affärsmässighet och effektivitet kring processer och ekonomiska flöden. Att regelbundet utforska och pröva – är detta verkligen bästa sättet? När våra medarbetare själva kan påverka, bidra till lösningar och ta ansvar uppstår både högre meningsfullhet i uppdraget och att stora resurser frigörs.

Att leda en stor kommun kräver modiga politiker som kombinerar sunt förnuft med politiska visioner i ständig utveckling och innovation, i nära dialog med sina medborgare, i samspel med forskning och beprövad vetenskap för att göra mer av det som fungerar och mindre av det andra. Vi Kristdemokrater är beredda att axla det ansvaret!

SAMMANFATTNING FÖRSLAG EKONOMISKA RAMAR:

- Öka takten i den digitala omställningen till minst rikssnittet.
- Kraftfull satsning på chefs- och ledarskap vilket leder till minskad personalomsättning.
- Målsättning att minska sjukfrånvaron med 1 % på en treårsperiod.
- Målsättning att minska extern personalomsättning med 25 % på en treårsperiod.
- Fler välfärdstjänster och verksamheter bör drivas av företag och civilsamhälle.
- Utred, värdera och analysera vad kommunen gör utöver lagkrav.
- Kommunala lokaler ska användas mer flexibelt.

- Örebro kommun ska verka för att fler verksamheter drivs i intraprenadform
- Upphandlingsprocessen ska effektiviseras.
- Generell effektivisering med 0,5 % förutom inom skolan, överförmyndarnämnden och valnämnden.
- Överskottsålet ska uppgå till 0,5 %.
- Kommundirektören får ett riktat effektiviseringskrav på 50 miljoner.
- Kristdemokraterna gör satsningar för ca 34 miljoner utöver att freda skolan.
- Vi har inte för avsikt att höja skatten.

Använd regeringens riktade statsbidrag – några exempel

- ✓ Att förebygga psykisk ohälsa bland unga genom bland annat suicidprevention.
- ✓ Fritidskortet som en satsning på rörelse och kultur för unga, på upp till 2400 kr/år.
- ✓ Motverkande av ofrivillig ensamhet
- ✓ Att stärka arbetet kring NPF – neuropsykiatriska funktionshinder
- ✓ Satsning på läromedel
- ✓ Utöka antalet speciallärare

KD:S TRE PRIORITERADE OMRÅDEN:

1. DEN SOCIALA RÖSTEN

- FÖR MEDMÄNSKLIGHET, TRYGGHET OCH FRAMTIDSTRO

Alla barn ska bli sedda. När familjer och närmaste omgivning inte orkar, när barnomsorg och skola inte förmår kompensera, när fritidsaktiviteter och föreningsliv inte tillräckligt fångar upp, händer det att vissa människor går sönder. Inget barn föds med onda intentioner. Ju tidigare skador repareras, desto mindre lidande och mer samhällsekonomisk besparing. Därför är familjestöd och förebyggande arbete allra viktigast. Kristdemokraterna har familjens välmående i centrum. Trygga familjer ger trygga barn som i sin tur skapar ett tryggare samhälle. Kristdemokraterna vill vara "Den sociala rösten" i politiken, som arbetar medmänskligt, uthålligt och målmedvetet för trygghet.

FN:s barnkonvention uttrycker följande grundsyn: "För att barn ska kunna uppnå en harmonisk utveckling av sin personlighet bör de få växa upp i en familjemiljö och i en omgivning av lycka, kärlek och förståelse. Familjen har en helt avgörande betydelse för barnets trygghet, fostran och växande. Familjen är den viktigaste basen för vidare samhällsengagemang och demokratisk utveckling."

Vi står bakom kommunledningens ambition om "Inga utsatta bostadsområden 2027". Behoven och den sociala oron kan ta sig olika uttryck oavsett vilket område du bor i, med allt från arbetslöshet, oro för ekonomi och klimat men också krig i vårt närområde. Rädsla för gängkriminalitet och droger men även brist på tid för barnen, ängslan över skolresultat och psykisk ohälsa som späs på av det ständiga jämförandet på digitala plattformar, där ungdomar värderas utifrån utseende och yttlig framgång.

Behoven idag är så mycket mer komplexa samtidigt som förväntansbilden och kraven från invånare ökar på offentliga tjänster. Det är en ekvation som inte går ihop ekonomiskt. Därför måste vi våga ifrågasätta hur långt politikens och det offentligas gränser ska gå. Vi tror att civilsamhällets engagemang alltmer behövs. Människor mår bättre om vi får bidra till något meningsfullt. Varje förening, kyrka och organisation bör kunna annonsera efter volontärstöd på kommunens hemsida.

2. EN RÖST FÖR NÄRINGSLIVET

- DET SKA VARA LÄTT ATT STARTA OCH DRIVA FÖRETAG

En livskraftig kommun har ett växande och frodigt näringsliv. I Örebro kommun ska det vara lätt och attraktivt att driva företag. Kommunen ska göra sitt yttersta för att ge god service samt snabb och rättssäker tillståndsgivning. Kommunens anställda bör "andas" förståelse och respekt för entreprenörskap. Det är här de flesta jobben skapas och därför vill vi Kristdemokrater att man redan från förskolan lär sig att man i första hand skapar jobben själv, antingen genom kreativa företagsidéer eller genom att göra sig anställningsbar. Man "får" inte bara ett jobb. Entreprenörskap i skolan ska vara obligatoriskt och Ung Företagsamhet ska erbjudas som regel – inte undantag.

Riktlinjer för parkering, restaurang och caféverksamhet samt utveckling av besöksnäring ska ske i nära dialog med berörda. Regelverket måste vara logiskt och väl förankrat hos näringsidkarna. Kommunen är till för sina medborgare, inte tvärtom. Vi har under många år legat alltför lågt i mätningar exempelvis gällande trygghet och kommunikation med beslutsfattare. I senaste mätningen har Örebro glädjande stigit, men kan bättre!

Besöksnäringen, naturturism och arenorna för större arrangemang har stor potential. Kommunen med sina bolag ska i nära dialog med näringslivet driva på detta.

Livsmedelsförsörjning är avgörande för framtiden och vi måste stärka kommunens förmåga att klara framtida kriser med oro i omvärlden och förändrat klimat. Kommunen ska genom upphandlingar möjliggöra för mer lokalproducerat i både stort och smått. Kvinnerstaområdet skulle i vår vision vara ett nav för livsmedelsförsörjning.

3. HÄLSOSAMT ÅLDRADE

- TRYGGHET, VÄRDIGHET OCH DELAKTIGHET

Vi åldras alltså lever vi. Kristdemokraterna tror på ett hälsosamt åldrande som pågår under lång tid, där de allra flesta lever ett aktivt och självständigt liv.

Människovärdet beror inte på ålder eller förmåga. Vi vill bygga ett samhälle som efterfrågar livserfarenhet och seniorkraft. Vi ser till hela människan under hela livet och ser stor vikt vid att satsa på insatser som i större utsträckning fokuserar på det friska. Det handlar bland annat om insatser för att minska den ofrivilliga ensamheten, men också om att stärka såväl den sociala som den fysiska förmågan.

För de flesta människor uppstår dock förr eller senare ett behov av vård och omsorg. När så sker ska detta behov bemötas med högkvalitativa insatser. Vår utgångspunkt är att varje person bäst känner sina egna behov och att möjligheten till inflytande och valfrihet därför ska vara stor.

Vi Kristdemokrater vill se en ökad användning av välfärdsteknik inom kommunens vård- och omsorgsboenden. Det finns goda exempel på hur denna teknik både innebär ett gott stöd för personalen likväl som en ökad säkerhet och i flera fall också högre livskvalitet för de boende.

INRIKTNINGAR FÖR KOMMUNENS VERKSAMHETER

MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER FÖR ALLAS LIKA VÄRDE

Vårt svenska samhälle vilar på den värdegrund och etik som inspirerats och förvaltats av den kristna och humanistiska traditionen. Där betonas särskilt människans unika och okränkbara värde.

Vi bejakar det mångkulturella Örebro med starkt humanistisk grundsyn på migration och på människor från olika bakgrund. Samtidigt blundar vi inte för utmaningarna då människor från vitt skilda bakgrunder och traditioner ska leva sida vid sida. För att hålla samman ett mångkulturellt Örebro krävs samhällsgemenskap och ett etiskt minimum – vilket kommer till uttryck i FN:s allmänna deklaration av mänskliga rättigheter. Dialog mellan kommunen och företrädare från olika religioner är mycket angeläget, t.ex. genom det Interreligiösa rådet.

Demokrati, yttrandefrihet, jämställdhet och barnkonventionen är viktiga grunder. Vi vill sätta gränser för och aktivt motverka våld och kränkningar i människors vardag. I Örebro ska alla erfara frihet och respekt oavsett kön, ålder, social position, funktionsvariationer, sexuell identitet, etnisk eller religiös tillhörighet.

Rättigheterna för Örebros nationella minoriteter och teckenspråkiga behöver säkerställas.

POLITISKA FÖRSLAG:

- Örebro kommuns strategiska arbete för mänskliga rättigheter ska fortsätta, med en bredd av aspekter såsom HBTQI, religiösa minoriteter och hedersproblematik.
- Interreligiösa rådet ska fortsätta, i aktiv dialog kring behov och sociala utmaningar.
- Arbetet mot hedersvåld och hedersproblematik måste intensifieras.

INTEGRATION

Kommunen ska präglas av en medmänsklig syn på människor på flykt och på de som lever i utanförskap samt visa tilltro till deras förmåga.

En smidig och effektiv integration ska från första stund ta tillvara drivkraften hos nya svenskar att lära sig svenska och snarast bli anställningsbara eller starta eget företag. Det är särskilt angeläget att genom samhällsorientering informera om och ställa krav på efterlevnad av demokrati, normer, etik och värderingar.

Örebro kommun har stort behov av arbetskraft och fler människor kommer att behöva arbeta för att möta behoven i vår växande kommun. *"Alla ska ha någonstans att gå kl 8 på morgonen."*

Örebros bostadsområden behöver bli mer integrerade med varandra och fler områden ska innehålla varierad bebyggelse med en blandning av upplåtelseformer.

POLITISKA FÖRSLAG:

- Integrationen behöver ha högsta prioritet genom samverkan över partigränser samt mellan kommunen, myndigheter och civilsamhället.

- Kommunen ska fortsätta bedriva ett aktivt arbete med att vägleda nya medborgare till egen försörjning genom arbetsmarknadsinsatser, utbildning och aktiviteter från dag ett.
- Inför språkkrav på flera av kommunens arbetsplatser för snabbare integrering och förståelse av det svenska samhället.
- Kommunens verksamheter bör i större utsträckning ta emot utrikesfödda praktikanter.
- Ta tillvara nyanländas och utrikesföddas affärsidéer.

TRYGGHET OCH SOCIALT ANSVAR

För att vända den oroande trenden i Sverige och Örebro behöver vi vidta flera åtgärder.

Vi behöver definiera och avslöja bidragsfusk och arbetslivskriminalitet samt gå i takt med övriga myndigheter som nu går samman kring detta.

Trygghetskameror, ordningsvakter och god samverkan med polis är viktigt och ska prioriteras. Vi måste agera med tidiga insatser för barn och familj när vi upptäcker gränsöverskridande beteenden, sätta gränser och ge konsekvenser direkt.

Strategin mot hemlöshet verkställs främst genom *Bostad först* och *Stadsmissionen*. Portens verksamhet ska stärkas för att skapa trygghet i centrum.

Kommunen behöver, tillsammans med andra myndigheter, arbeta med extra fokus på narkotikahandeln som alltför ofta utgör inkörsporren till övrig kriminalitet och mänskligt lidande.

POLITISKA FÖRSLAG:

- Kommunen ska underlätta för civilsamhällets möjligheter att driva härbärge genom en snabb och rättssäker myndighetsutövning, vilket gynnar vägen till drogfrihet, egen försörjning och boende.
- Inför aktivitetsplikt vid försörjningsstöd för en meningsfull vardag där alla människor får vara en del av ett större sammanhang.
- Kommunens utredningsgrupp för eventuella bidragsfusk ska fortsätta att säkerställa att våra skattemedel ska gå till de som allra mest behöver dem.
- Örebro kommun ska verka för fler trygghetskameror där behov finns.
- Ge ökat stöd till Stadsmissionen för att nå nollvision mot hemlöshet genom att stärka Stadsmissionens arbete för att utöka öppettiderna på Porten.
- Örebro kommun ska arbeta tydligare med snabba och effektiva insatser mot narkotikahandel och kriminalitet.
- Arbetet med att skapa goda relationer mellan kommunens ungdomar och blåjuspersional ska fortsätta. Exempelvis enligt metoden MBU (människan bakom uniformen).

EN ÄLDREOMSORG MED LIVSKVALITET OCH DELAKTIGHET

Äldre ska kunna leva ett aktivt liv och ha inflytande över sin vardag med bibehållet oberoende, bemötas med respekt och ha tillgång till god vård och omsorg. Det friska åldrandet, att se äldre som en resurs att ta tillvara och att ha ett väl fungerande samspel mellan generationerna är också viktiga beståndsdelar i vår äldrepolitik.

Kommunen ska jobba på nya, innovativa och smarta sätt för att både behålla och rekrytera personal. Vi vill därför ligga i framkant vad gäller välfärdsteknik och även prova möjligheten att öka grundbemanningen dvs. överanställa. Det skulle kunna vara ett sätt att komma till rätta med kostsam mer- och övertid, samt dessa tusentals vikarier som ska läras upp vilket tar tid och skapar oro genom bristande kontinuitet. En högre grundbemanning i jämförelse med budget tror vi i slutändan kommer innebära såväl lägre kostnad som tryggare medarbetare och inte minst för de boende. Detta tror vi kommer leda till en bättre arbetsmiljö.

Det är viktigt att ett helhetsgrepp tas kring arbetet med kompetensutveckling, god arbetsmiljö och ökat ansvar och rådighet långt ut i organisationen. Självstyrande team, makt över schemaläggning samt en kultur där man arbetar med ständiga förbättringar och där goda idéer premieras är något vi vill se mer av.

Örebro ska ligga i framkant inom välfärdsteknik och AI-lösningar. Därför behövs medel satsade för utvecklingsarbete för att höja organisationens digitala nivå. Vi ska arbeta fram ett mål om att alla inköp till de som behöver hemtjänst ska ske digitalt i stället för manuellt.

Ta stöd av regeringens satsningar för att motverka ofrivillig ensamhet genom att införa uppsökande verksamhet för att inventera den ofrivilliga ensamheten. Att därtill säkerställa rörelse, motion och friskvård för att skjuta fram åldrandet är också för oss prioriterat för en ökad livskvalitet i åldrandet. Det är ett viktigt förebyggande arbete utan någon större merkostnad för kommunen.

POLITISKA FÖRSLAG:

- Kommunen upphör att utföra service; städ, tvätt, inköp och lägger i stället detta på privata företag. Uppgradera sjuksköterske- och undersköterskerollen till att fokusera på vården och omvårdnadsinsatser.
- Ge möjlighet att öka grundbemanningen inom äldreomsorgen, vilket skapar trygghet, bättre kontinuitet och arbetsmiljö.
- Förbättra arbetsvillkor och lön för personal som vill jobba efter pension. Exempelvis genom att medarbetaren får en höjd lön motsvarande värdet av den sänkta arbetsgivaravgiften.
- Ge medarbetare ökat inflytande över schemaläggning och uppmuntra till självstyrande team.
- Inför *Ung omsorg*, en framgångsrik modell där högstadielärover jobbar med "guldkanten" för de äldre och på så sätt sänks trösklarna till att i framtiden välja vårddyrket.
- Värna de äldreboenden som finns kvar på landsbygden för att livskvaliteten för de äldre på landsbygden ska upprätthållas så länge som möjligt.
- Örebro kommun ska stimulera byggnation av senior- och trygghetsboenden genom att sluta avtal med privata fastighetsägare.
- Örebro kommun ska markanvisa attraktiva tomter till byggnation av senior- och trygghetsboenden.

- Öka användandet av välfärdsteknik.
- Örebro kommuns vård- och omsorgsboenden ska erbjuda god internetanslutning.
- Prioritera träffpunkter för äldre i det förebyggande arbetet, helst i samverkan med det civila samhället.

FAMILJEN OCH BARNEN I VARDAGEN

Familjen är den viktigaste gemenskapen och den grund som samhället står på. Trygga familjer ger trygga barn som i sin tur bygger ett tryggt samhälle.

”Det är lättare att bygga trygga barn, än att laga trasiga vuxna.”

Örebro kommun måste därför uppvärdera och stödja familjerna, inte nedvärdera eller styra. Vi vill bidra till ett samhälle som ger mer tid för barnen och som ökar familjers handlingsutrymme. Barn som växer upp i trygga familjer får goda förutsättningar att klara livets utmaningar.

Det finns dock flera exempel på när familjesituationen, av olika anledningar, inte utgör den trygga miljö som alla barn förtjänar och där åtgärder i form av exempelvis familjehemsplacering behöver vidtas. I dessa fall behöver vi som kommun säkerställa att det finns tillräckligt många familjehem. Vi behöver ge familjehemmen det stöd de behöver för att kunna skapa bästa tänkbara miljö för sina nya familjemedlemmar.

POLITISKA FÖRSLAG:

- Örebro kommun ska arbeta för att fler öppna förskolor ska drivas i fristående regi, exempelvis genom att återinföra tidigare borttagna bidrag.
- Föräldrastöd ska erbjudas under hela barnets uppväxttid, gärna i samarbete med civilsamhället.
- Information om kommunens aktiviteter som riktar sig till småbarnsföräldrar ska öka, exempelvis genom möjlighet till marknadsföring på kommunens hemsida.
- Värna familjerna genom att stärka Familjecentralerna och utöka det uppsökande arbetet i nära samverkan med föreningsliv, kyrkor och organisationer.
- Verka för fler familjehem och bättre stöd till befintliga.

EN FÖRSKOLA FÖR LÄRANDE, LEK OCH OMSORG

Förskolan ska vara en trygg miljö som genomsyras av lärande, kreativitet, utforskande och en god omsorg. Förskolan möjliggör för föräldrar att arbeta, studera eller söka jobb och har också ett pedagogiskt uppdrag där barnen förbereds inför skolan.

Förskolan ska präglas av god kvalitet med personal som har såväl pedagogisk som omvårdande kompetens. För barn i de lägre åldrarna är det av stor vikt att skapa trygghet och möjlighet till god anknytning mellan barn och vuxna, medan de äldre barnen introduceras till vetenskapens fantastiska värld där pedagogerna lockar barnen till förundran.

Vår bestämda uppfattning är att en ökad grundbemanning inom förskolan skulle bidra till ökad kontinuitet och förutsägbarhet, men framför allt en ökad känsla av trygghet för barnen i verksamheten.

Att förskolor kan drivas i både fristående som kommunal regi är positivt. Det är viktigt att såväl kommunala som fristående förskolor ges samma förutsättningar. Barn är olika och därför ser vi positivt på att pedagogisk omsorg erbjuds för alla som önskar.

Alla barn och framför allt de allra minsta, mår bäst i små grupper och i små gemenskaper.

POLITISKA FÖRSLAG:

- Pedagogisk omsorg ska fortsatt erbjudas för ökad valfrihet.
- Tidiga insatser ska prioriteras inom förskolan i tätt samarbete med socialtjänsten.
- Säkerställa tillräckligt solskydd på förskolornas gårdar som saknar naturlig skugga.
- Att barngrupperna, framför allt för de minsta barnen, ska minska.
- Öka grundbemanningen (tillåt överanställningar) på förskolorna för att minska över- och mertid samt vikarier.

EN GRUNDSKOLA DÄR ALLA BARN BLIR SEDDA

Skolan utgör tillsammans med hemmet den viktigaste grundstenen för att bygga ett demokratiskt samhälle. Skolan ska skapa en lärandemiljö som stimulerar eleven till nyfikenhet, att utveckla sina förmågor, uppnå kunskapsmålen och nå sin fulla potential.

Alla barn är olika och måste tidigt få de stöd och insatser som behövs för att nå målen. Särskilt begåvade elever bör också uppmärksammas och utmanas.

Värdegrundsarbetet ska vara grundläggande i skolans vardag. Nolltolerans mot mobbing och kränkande behandling ska alltid råda och det ska alltid finnas någon vuxen att anförtro sig åt när man behöver det.

En god relation mellan skolan och hemmet bör främjas exempelvis genom att fler skolor anställer familjestödjare.

Skickliga lärare är den viktigaste faktorn för en bra skola, liksom ett kompetent ledarskap. Idag är en alltför stor del av kommunens lärare obehöriga. Örebro kommun behöver aktivt arbeta för att göra yrket attraktivt med mindre administration, bättre arbetsmiljö och mer tid i klassrummet. Det behövs fler vuxna i skolan såsom speciallärare, elevstödjare, mentorer och familjestödjare.

En mångfald av skolor och profiler ska erbjudas. Fristående och kommunala skolor ska ges samma förutsättningar att bedriva sin verksamhet. På kommunens hemsida ska man kunna söka till både kommunala- och fristående skolor och vi strävar efter ett aktivt skolval för alla elever.

Entreprenörskap och entreprenöriellt lärande bör genomsyra undervisningen under hela skoltiden och redan i tidig skolålder träna elever till alternativa och kreativa lösningar.

POLITISKA FÖRSLAG:

- Fortsatt verka för att alla elever och föräldrar ska göra ett aktivt val av skola.
- Utredda möjligheten till skolskjuts även för de som valt fristående alternativ
- Verka för fler vuxna i skolan såsom elev- och familjestödjare. Tvåläraresystem skall uppmuntras för de rektorer som vill testa, särskilt viktigt för nyutbildade lärare.

- Satsa på fler särskilda undervisningsgrupper för att alla barn ska bli sedda.
- Stärk elevhälsovårdens kapacitet för att kunna vara första kontakt vid psykisk ohälsa, samt öka samverkan mellan skola, socialtjänst, Regionen, kultur och fritid samt civilsamhället.
- Att fortsättningsvis arbeta enligt TABB:s intentioner – Tillsammans för alla barns bästa – där skolan, socialtjänsten och Regionen samarbetar tätt kring elever med behov.
- Att alla elever ges möjlighet till samtal med Studie- och yrkesvägledare samt att möjlighet till digital studie- och yrkesvägledning ska erbjudas.
- Särskilt begåvade elever bör uppmärksammas och ges det stöd de behöver för att kunna utmanas och utvecklas, likaväl som för de elever som behöver extra stöd.
- Kompetensen ute i verksamheterna kring NPF ska höjas. Statliga stöd finns.
- Att elever med hög problematisk frånvaro, ”hemmasittare”, följs upp snabbt och effektivt.
- God tillgång till adekvata läromedel som möjliggörs genom regeringens satsning.
- Fler speciallärare ska finnas i skolan vilket stöds genom regeringens satsning.
- Ung Företagsamhet, Entreprenörskap och Arbetsmarknadskunskap ska säkerställas på alla skolor.
- Lärare ska ges mer tid för undervisning och avlastas genom mentorer, socialpedagoger och lärarassistenter samt att den administrativa bördan ska minska.

GYMNASIESKOLAN – EN VÄG MOT FRAMTIDEN

Gymnasieskolan ska ge en stabil grund inför vuxenlivet såväl för den som planerar att studera vidare som för den om vill ut på arbetsmarknaden direkt eller starta företag.

Gymnasieskolan ska ta tillvara elevernas intressen, behov och framtidsplaner men också rusta i entreprenörskap. Du ska inte bara tänka att ”få ett jobb”, utan se till att bli anställningsbar och skapa ditt jobb. En bredd av både teoretiska och praktiska program ska finnas. Vi vill därtill verka för att det ska finnas olika former av lärlingsprogram i nära samverkan med det lokala näringslivet.

För att kunna förbereda eleverna inför framtiden och stärka motivationen för alla elever behövs ett nära samarbete mellan skola, näringsliv och övriga samhället. Här spelar möjligheten till bra studie- och yrkesvägledning en stor roll.

Vi behöver också uppmuntra fler redan på högstadiet att satsa på yrkesutbildning. Idag fattas hantverkare inom en rad yrken och vissa yrkesutbildningar kan leda till jobb direkt.

Fristående skolor ska ges samma förutsättningar som kommunala.

POLITISKA FÖRSLAG:

- Yrkesprogrammen ska värnas och utvecklas tillsammans med näringslivet och föreningslivet, för att möta arbetsmarknadens behov och krav.
- Utöka samarbetet med grundskolan för att säkra måluppfyllelsen och kravbilden.
- Ung Företagsamhet ska säkras på alla gymnasieskolor.

FUNKA OLIKA

FUNKTIONSNEDSÄTTNING/FUNKTIONSVARIATION

Kristdemokraterna står för en människosyn som utgår från människans okränkbara värde och att alla människor är olika. Utifrån sina egna villkor ska alla ha rätt till full delaktighet i samhället och jämlika levnadsvillkor.

Personer med funktionsnedsättning ska ges bättre möjlighet till jobb och studier. Det ger livskvalitet, självbestämmande och delaktighet i samhället.

Gemensamt för oss människor är att vi är sociala varelser med behov av små, naturliga gemenskaper. Familjen och andra anhöriga har en central plats i det stöd som ges. Den egna familjen är alltid nödvändig, men inte alltid tillräcklig för att klara av alla utmaningar. Insatserna ska stödja när det brister och stimulera de positiva krafter som finns hos varje person.

Offentlig sektor ska vara förebilder för övriga arbetsgivare genom att erbjuda olika typer av anställning i sin verksamhet. Vi vill att alla personer som önskar och som har rätt till Daglig verksamhet, ska få möjlighet att utföra den på extern eller företagsansluten plats.

POLITISKA FÖRSLAG:

- Daglig verksamhet bör i större utsträckning förläggas på externa och företagsanslutna platser.
- Örebro kommun ska utveckla arbetet med sociala krav vid upphandlingar så att fler långtidsarbetslösa och personer med funktionsvariation får möjlighet till jobb.
- Möjliggöra kulturverksamhet för och med personer med funktionsvariation i samarbete med civila samhället.
- Örebro kommun ska även fortsättningsvis verka för att anställa personer med olika typer av funktionsvariation.
- Säkerställa att tillräckligt många grupp- och servicebostäder byggs.

LANDSBYGD

Landsbygden är en viktig del av kommunen. Det ska finnas likvärdiga förutsättningar oavsett var man väljer att bo. Kommunen ska verka för att få fram fler tomter för att underlätta småhusbyggande, med fördel i anslutning till busslinjerna på landsbygden.

Landsbygden och tätorterna runt om Örebro erbjuder andra kvalitéer och möjligheter än staden. Närhet till natur, småskalighet och sociala sammanhang är exempel som ska värnas och utvecklas. Tätorter såsom exempelvis Garphyttan, Glanshammar, Odensbacken, Stora Mellösa och Vintrosa har stor betydelse för omgivande landsbygd och kommunens framtida utveckling.

Vi vill verka för en god utveckling för de små tätorternas centrum så att de hittar nya funktioner, utvecklas, fylls med liv och rörelse. För en fortsatt positiv utveckling vill vi främja goda kommunikationer, handel, service, bebyggelse och en nära äldreomsorg. Det är också angeläget med aktiva lokala utvecklingsråd eller byalag för delaktighet och inflytande.

Livsmedelsförsörjningen har hamnat i fokus efter torkan 2018, pandemin från 2020 och kriget mot Ukraina. Det är av största vikt att lantbruket uppmärksammas och att kommunen i upphandlingar stödjer lokalproducerade varor.

POLITISKA FÖRSLAG:

- Arbeta för att landsbygdens tätorter utvecklas i samverkan med företag och föreningsliv.
- Uppmuntra, stödja och ha dialog med lokala samverkansföreningar och byalag.
- Verka för att fler tomter för småhus erbjuds på landsbygden.
- Verka för att fler laddstolpar tillskapas även i landsbygdens tätorter.
- Öka livsmedelsförsörjningen i samverkan med lantbruksnäringen för att möta framtidens klimatutmaningar och oro i omvärlden.
- Verka för varsamt skogsbruk där biologisk mångfald och koldioxidsänkor säkras.
- Kommunen ska förenkla sina upphandlingar för att underlätta för småodlare att sälja lokalproducerat.
- Verka för att landsbygdsprogrammets intentioner fortsatt ska efterlevas trots att tidigare landsbygdsnämnd lagts ned.

KULTUR OCH FRITID FÖR DET GODA LIVET SAMT BESÖKSNÄRING

Ett rikt utbud av kultur, fritidsaktiviteter och friluftsliv bidrar till en attraktiv kommun och ett samhälle där det är gott att leva. Kulturen ger mer än det materiella perspektivet, den bidrar till existentiell hälsa och meningsfullhet.

Det är inte bara det offentliga som ska säkra detta. Det bör ske i stor utsträckning i samarbete med civilsamhället.

Barn som deltar i kulturella verksamheter likväl som i olika typer av föreningsverksamheter genom livet är mer benägna att engagera sig för samhället och i lägre grad hamna i utanförskap. Barns rätt till kultur är dessutom lagstadgad enligt Barnkonventionen.

Open Art är ett gott exempel där kulturen flyttat ut i det offentliga rummet och ska fortsätta i samarbete med näringslivet.

POLITISKA FÖRSLAG:

- Placera ut "pratbänkar" för att motverka ensamhet, skapa generationsmöten och öka gemenskapen mellan människor i vår stad.
- Verka för fler hundlekplatser - gärna i samverkan med föreningslivet.
- Örebro kommun ska fullfölja detaljplanens intention och flytta ett kapell till Wadköping för att belysa Örebros roll i såväl folkrörelse som frikyrkohistorien och möjliggöra för exempelvis vigslar.
- Örebro kommun ska säkerställa att kultur är tillgängligt inom både äldreomsorg och förskola, även för verksamheter på landsbygd.
- Verksamheten El Sistema ska vara kvar.

- Open Art ska vara kvar i samarbete med näringslivet.
- Tegelbruket värnas samt att deras arbetssätt med samverkan mellan många aktörer används på fler platser.
- Säkerställa att flickor och pojkar ska ha likvärdig tillgång till idrottshallar, halltider samt bidrag.
- I högre utsträckning göra det möjligt för föreningslivet att nyttja kommunala lokaler och anläggningar.
- Stärk samverkan med föreningslivet och fortsätt arbetet enligt Överenskommelsens intentioner.
- Värna och utveckla Fritidsbankens verksamhet.

SAMHÄLLSBYGGNAD/SAMHÄLLSPLANERING

Örebro ska vara en trygg och attraktiv kommun att leva i, där invånarna själva tar aktiv del i beslutsprocesser och känner sig delaktiga i skapandet av sina närmiljöer.

Hur städer och samhällen planeras och gestaltas spelar stor roll för hur de utvecklas och upplevs. Bostäder och samhällsplanering påverkar i hög grad och under lång tid vår livsmiljö. Därför är det av stor vikt med en arkitektur och stadsplanering som skapar bestående värden och är hållbar i begreppets fulla bemärkelse - social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet.

Trygghetsskapande åtgärder såsom belysning i motionsspår, gångstråk och i tunnlar måste både inventeras och förbättras. Vid samhällsplanering måste synliga och osynliga barriärer mellan människor byggas bort. Människor behöver dela gemensamma ytor och bostadsområden behöver tydligt integrera och samspela med varandra. Närhet är viktigare än täthet - närhet till service, handel, fritid och till andra människor.

Örebro kommun växer och bostadsbyggandet och verksamhetsmark för företagsetableringar behöver fortsatt prioriteras för att möta efterfrågan. I nya bostadsområden ska det finnas olika upplåtelseformer - hyresrätter, bostadsrätter och småhus. Bygglovshanteringen bör förenklas och betydligt fler villor eller småhus än idag behöver planläggas och byggas. I Örebro ska det prioriteras att byggas så kallade trädgårdsstäder.

Kollektivtrafiken i Örebro behöver anpassas till vår befolkningsutveckling och utvecklas med snabb och tät turtrafik. Örebro kommun ska arbeta och verka för att fler människor åker kollektivt och att gång- och cykelstråken utvecklas. Underhållet av belysning, VA-anläggningar och konstruktionsbyggnader är kraftigt eftersatt i Örebro och nödvändiga åtgärder måste prioriteras.

POLITISKA FÖRSLAG:

- Upphandla extern byggnation av välfärdsfastigheter i högre utsträckning
- Verka för att fastigheter hos de kommunala bolagen, avyttras för att möjliggöra för ökat diversifierat ägande och framtida investeringar.
- I högre utsträckning planera för ökad småhusbebyggelse samt byggnation av så kallad trädgårdsstad.
- Örebro kommun ska verka för att fler laddstolpar tillskapas.

- Arbetet med fler pendlarparkeringar/mobilitetshubbar ska intensifieras.
- Planen med BRT (Bus Rapid Transit) ska fullföljas.
- Se över parkeringssituationen och inför trafikledningssystem som visar lediga platser.
- Örebro kommun ska fortsätta förnyelsen av miljonprogramsområden med olika upplåtelseformer och ökad möjlighet till bostadskarriär inom området.
- Säkra tillgången till mark för exploatering för att ta emot etableringar.
- Stimulera till stadsnära odling inom kommunala parker och bostadsområden för ökad hållbarhet, förmåga till självförsörjning och ett ökat ansvar för närområdet.

NÄRINGS LIV, FÖRETAG OCH ARBETSMARKNAD

Ett konkurrenskraftigt och differentierat näringsliv är en förutsättning för det goda samhället och en god välfärd. Det ger resurser till välfärden och är både en förutsättning för och ett tecken på en sunt växande kommun.

Örebro kommun ska präglas av positiv syn på entreprenörskap och människors kreativa idéer för ett dynamiskt småföretagande. Kommunens medarbetare bör förmedla god service och förståelse för företagens behov. Kommunen ska fortsätta att aktivt skapa förutsättningar för nya etableringar i samarbete med hela regionen, samt erbjuda goda förutsättningar för mer innovation och fler samarbeten.

Att näringsidkare i Örebro ska ha ett lättillgängligt och serviceinriktat bemötande är för oss Kristdemokrater en självklarhet. Det ska vara lätt att göra rätt! Entreprenörskandan spelar en viktig roll för kommunens arbetsmarknad och skatteintäkter.

Örebro ska vara "bra på att vara kommun" med hög kvalitet på exempelvis skolor, fritidsliv och kulturutbud vilket även är positivt för företag, verksamheter och kompetenser som vill etablera sig i Örebro. Företagen ska kunna hitta rätt kompetens genom ett välfungerande och flexibelt utbildningssystem för människors olika faser.

Örebro kommuns placering på Svenskt näringslivs ranking ska höjas genom nedanstående politiska förslag.

POLITISKA FÖRSLAG:

- Örebro kommun ska värna och utveckla valfriheten, utmaningsrätten och LOV - lagen om valfrihet.
- Dialogforum ska hållas regelbundet med olika branscher för att lyssna in företagens behov och åsikter.
- Inför regelbunden Näringslivsdag.
- Örebro kommun ska utveckla arbetet med sociala krav vid upphandlingar så att fler långtidsarbetslösa och personer med funktionsvariation får möjlighet till jobb.
- Verka för socialt företagande i nära samverkan med kommunens behov.
- En serviceinriktad myndighetsutövning för kundens bästa med mindre regelkrångel inom det som är kommunens rådighet.

- Bevara och höj ambitionen till lägst 75 men mål över 80 och att ligga bland de tre bästa i NKI-mätningen bland landets jämförbara kommuner.

MILJÖ OCH KLIMAT

Vår kommun har ett särskilt ansvar att bygga ett Örebro där skadlig miljöpåverkan minimeras, energin är fossilfri, trafiksystemen är hållbara och där naturresurserna tas tillvara i kretslopp tillsammans med klimatsmarta livsmedel. Örebro kommun behöver också uppmuntra en effektivare resurshantering där medvetenheten om cirkulär ekonomi ska stärkas för en långsiktig och hållbar omställning av samhället.

Det krävs en aktiv samhällsplanering för att uppnå målet att Örebro kommuns organisation ska vara fossilfri 2030 och hela kommunen fossilfri 2045.

Kommunen har ett särskilt ansvar för inköp av klimatsmarta livsmedel och matlagning. Klimatpåverkan och svinnet ska minska i kommunens måltidsverksamhet.

Naturvården är avgörande för den biologiska mångfalden, därför krävs reservatskydd i olika former med stor naturhänsyn i skogs- och jordbrukslandskap. Ett varsamt skogsbruk, biologisk mångfald och skapande av koldioxidsänkor behövs.

Kommunens kapitalplacering ska vara hållbar, bestå av värdepapper med minskat klimatavtryck och vara helt fri från fossila värdepapper. Fortsatt satsning på gröna finanser med s.k. gröna obligationer är en konsekvens av en etisk grund för tillväxt och utveckling.

Kommunen ska aktivt använda upphandlingsinstrumentet för att stimulera och driva en god klimat- och miljöutveckling/innovation i samhället.

För att minska utsläppen behöver vi elektrifiera samhället och ställa om till fossilfri elproduktion. Transportsektorn och basindustrin står för den största andelen av utsläppen. Kommunen ska genom att skapa förutsättningar för utbyggd laddinfrastruktur och villkor i upphandlingar främja att elektrifieringen av bilar och vätgasdrift av tyngre fordon påskyndas.

POLITISKA FÖRSLAG:

- Programmet för hållbar utveckling ska prioriteras och efterlevas.
- Se till att byggnationen av solceller installeras i takt med EU:s krav för offentliga lokaler: 2028 på alla nybyggnationer och 2032 på tak som renoveras.
- Arbeta för att fler våtmarker skyddas, restaureras och återskapas. Att skogsbruket sker varsamt och att koldioxidsänkor skapas.
- Möjliggöra så att medborgarnas resvanor blir mer hållbara.
- Örebro kommuns kapitalplaceringar ska bidra till hållbarhet och minska klimatavtrycket.
- Örebro kommuns dagvattenhantering ska utvecklas till att i högre utsträckning bidra till goda livsmiljöer samt att dagvatten renas, fördröjs och avleds på ett hållbart och säkert sätt
- Örebro kommun ska underlätta för och öka medvetenheten om cirkulär ekonomi, återvinning och återbruk, exempelvis av byggnadsmaterial och möbler.

CIVILA SAMHÄLLET'S GEMENSKAP BYGGER ÖREBRO

Örebro har starka historiska rötter i folkrörelserna som bidragit till demokrati och delaktighet. De små naturliga gemenskaperna, där familjen är grundläggande, med grannskap och föreningar, bygger samhället och bidrar till ett sunt växande Örebro.

Örebro har ett rikt civilsamhälle med föreningar, organisationer, kyrkor och samfund samt en mängd frivilliga nätverk. Civilsamhället är en grundpelare för att bygga ett starkt samhälle och ska ges goda förutsättningar att utvecklas. Det offentliga ska stödja det civila samhället – inte styra.

Vi ser positivt på att civilsamhället kan vara välfärdsaktör exempelvis genom att ta över lämpliga verksamheter inom fritids- och sociala området. Här är IOP - Idéburet offentligt partnerskap, en utmärkt form för att avtala kring samarbetet med kommunen.

Vi vill uppmuntra till den sociala ekonomin, kooperativt och socialt företagande. Detta stärker demokrati och delaktighet och bör beaktas i upphandlingar och som komplement till arbetsmarknaden.

Civilsamhällets mångfald av föreningar, församlingar och organisationer fyller en viktig funktion för att bygga demokrati, inflytande, samhällsansvar och civilkurage. Civilsamhället ska involveras mer, erbjudas att bli välfärdsaktörer exempelvis starta härbärke, använda sig av utmaningsrätten och fonden för sociala innovationer.

POLITISKA FÖRSLAG:

- Örebro kommun ska vara öppna för att lämna över verksamheter som lika bra och bättre kan drivas av civilsamhället.
- Örebro kommun ska aktivt främja avtal genom IOP – Idéburet offentligt partnerskap.
- I upphandlingar ska Örebro kommun beakta socialt företagande.
- Föreningar ska i största möjliga mån få fleråriga avtal för att säkra långsiktighet.
- Utmaningsrätten ska vara väl känd och stärkas.
- Härbärgen kan med fördel drivas av idéburen verksamhet i stället för kommunen.
- Fritidskortet – regeringens satsning – ska tas tillvara och införas snarast i kommunen.

EKONOMISKA RAMAR

RESULTATBUDGET

Resultatbudget	Bokslut	ÖSB	Budget
<i>Belopp i mnkr</i>	2022	2023	2024
Verksamhetens intäkter och kostnader	-9 289	-9 980	-10 553
- varav effektiviseringskrav	0	111	80
Avskrivningar	-261	-311	-310
Verksamhetens nettokostnader	-9 550	-10 291	-10 863
Skatteintäkter	7 972	8 188	8 530
Generella statsbidrag och utjämning	2 183	2 207	2 388
Summa skatteintäkter och utjämning	10 155	10 395	10 918
Verksamhetens resultat	605	104	55
Finansnetto	-307	180	235
- finansnetto exkl. utdelning	-337	115	170
- varav utdelning från bolagen	30	65	65
Årets resultat	297	284	290

DRIFTBUDGETRAMAR

	ÖSB 2023	KD-budget
Nämnd/anslag, belopp i miljoner kronor	inkl ombudg/TA	2024
Kommunfullmäktige	17,2	16,2
Kommunfullmäktige	13,3	12,3
Stadsrevisionen	3,9	3,9
Nämnder	10 126,8	10 143,7
Förskolenämnden	1 158,9	1 138,1
Grundskolenämnden	2 472,4	2 459,6
Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden	1 252,7	1 280,8
Funktionsstödsnämnden	1 165,6	1 183,5
Socialnämnden	654,4	656,8
Vård- och omsorgsnämnden	1 895,3	1 885,5
Bygg- och miljönämnden	26,4	26,2
Kultur- och fritidsnämnden	397,9	398,8
Markplanerings- och exploateringsnämnden	84,3	83,8
Teknik- och servicenämnden	211,8	210,7
Valnämnden	0,2	3,2
Överförmyndarnämnden	19,9	19,9
Kommunstyrelsen	786,8	796,6

Utrymme för kommunstyrelsen	211,7	687,3
Oförutsedda behov – Kommunstyrelsen	30,5	30,5
Oförutsedda behov – KS utskott	2,2	2,2
Utrymme för överfört resultat	0,0	4,0
Statsbidrag, i anslaget för kom.ek utjämning ÄO	0,0	41,2
Utrymme för generella kostnadsökningar	78,1	459,1
Utrymme för kostnadsökningar investeringar, ofördelat	100,9	166,7
Effektiviseringsuppdrag till Kommundirektör	0,0	-50,0
Kristdemokraternas riktade satsningar	0,0	33,7
Finansiering	-375,7	-294,0
Pensionskostnader och personalförsäkringsnetto	92,2	205,3
Kapitalkostnader	-376,9	-408,3
Försäljning tomträtter	-20,0	-20,0
Exploateringsintäkter	-71,0	-71,0
Driftbudget totalt	9 980,0	10 553,2

DRIFTBUDGETFÖRÄNDRINGAR

Kommunfullmäktige	
Ram 2023	17 234
Justeringar inför 2024 kommunfullmäktige inkl. Stadsrevisionen	
Tillfällig satsning - utbildning ny mandatperiod	-1 000
Ram 2024	16 234

Förskolenämnden	
Ram 2023, belopp i tkr	1 158 945
Justeringar inför 2024	
Effektiviseringskrav	0
Demografisk förändring - minskat antal barn förskola	-20 800
Lönekompensation överhäng LÖV 2023 9 mån Kommunal fördelas i Rev ÖSB i okt	
Lönekompensation överhäng LÖV 2023 3 mån fördelas i Rev ÖSB i okt	
Lönekompensation LÖV 2024 9 mån fördelas i april 2024	
Ram 2024	1 138 145

Grundskolenämnden	
Ram 2023, belopp i tkr	2 472 413
Justeringar inför 2024	
Effektiviseringskrav	0
Demografisk förändring - minskat antal barn grundskola	-12 800
Lönekompensation överhäng LÖV 2023 9 mån Kommunal fördelas i Rev ÖSB i okt	
Lönekompensation överhäng LÖV 2023 3 mån fördelas i Rev ÖSB i okt	
Lönekompensation LÖV 2024 9 mån fördelas i april 2024	
Ram 2024	2 459 613

Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden	
Ram 2023, belopp i tkr	1 252 698
Justeringar inför 2024	
Effektiviseringskrav	0
Demografisk förändring - ökat antal elever gymnasieskola	28 100
Lönekompensation överhäng LÖV 2023 9 mån Kommunal fördelas i Rev ÖSB i okt	
Lönekompensation överhäng LÖV 2023 3 mån fördelas i Rev ÖSB i okt	
Lönekompensation LÖV 2024 9 mån fördelas i april 2024	
Ram 2024	1 280 798

Funktionsstödsnämnd	
Ram 2023, belopp i tkr	1 165 592
Justeringar inför 2024	
Effektiviseringskrav 0,5%	-5 828
Volymkompensation LSS	23 700
Lönekompensation överhäng LÖV 2023 9 mån Kommunal fördelas i Rev ÖSB i okt	
Lönekompensation överhäng LÖV 2023 3 mån fördelas i Rev ÖSB i okt	
Lönekompensation LÖV 2024 9 mån fördelas i april 2024	
Ram 2024	1 183 464

Socialnämnden	
Ram 2023, belopp i tkr	654 442
Justeringar inför 2024	
Återföring av tillfällig satsning 2023	-400
Effektiviseringskrav 0,5%	-3 272
Volymkompensation socialtjänst	6 000
Lönekompensation överhäng LÖV 2023 9 mån Kommunal fördelas i Rev ÖSB i okt	
Lönekompensation överhäng LÖV 2023 3 mån fördelas i Rev ÖSB i okt	
Lönekompensation LÖV 2024 9 mån fördelas i april 2024	
Ram 2024	656 770

Vård- och omsorgsnämnden	
Ram 2023, belopp i tkr	1 895 331
Justeringar inför 2024	
Återföring, del av "aktivitetsstöd äldre" 2023 till KFN	-320
Effektiviseringskrav 0,5%	-9 477
Lönekompensation överhäng LÖV 2023 9 mån Kommunal fördelas i Rev ÖSB i okt	
Lönekompensation överhäng LÖV 2023 3 mån fördelas i Rev ÖSB i okt	
Lönekompensation LÖV 2024 9 mån fördelas i april 2024	
Ram 2024	1 885 534

Bygg- och miljönämnden	
Ram 2023, belopp i tkr	26 365
Justeringar inför 2024	
Effektiviseringskrav 0,5%	-132
Lönekompensation överhäng LÖV 2023 9 mån Kommunal fördelas i Rev ÖSB i okt	
Lönekompensation överhäng LÖV 2023 3 mån fördelas i Rev ÖSB i okt	
Lönekompensation LÖV 2024 9 mån fördelas i april 2024	
Ram 2024	26 233

Kultur- och fritidsnämnden	
Ram 2023, belopp i tkr	397 938
Justeringar inför 2024	
Open Art tillfälligt enligt plan 2024	2 500
Resterande del av "aktivitetsstöd äldre" 2023 vrån VON	320
Effektiviseringskrav 0,5%	-1 990
Lönekompensation överhäng LÖV 2023 9 mån Kommunal fördelas i Rev ÖSB i okt	
Lönekompensation överhäng LÖV 2023 3 mån fördelas i Rev ÖSB i okt	
Lönekompensation LÖV 2024 9 mån fördelas i april 2024	
Ram 2024	398 768

Markplanerings- och exploateringsnämnden	
Ram 2023, belopp i tkr	84 263
Justeringar inför 2023	
Effektiviseringskrav 0,5%	-421
Lönekompensation överhäng LÖV 2022 3 mån	
Lönekompensation överhäng LÖV 2023 9 mån Kommunal fördelas i Rev ÖSB i okt	
Lönekompensation överhäng LÖV 2023 3 mån fördelas i Rev ÖSB i okt	
Lönekompensation LÖV 2024 9 mån fördelas i april 2024	
Ram 2024	83 842

Teknik- och servicenämnden	
Ram 2023, belopp i tkr	211 800
Justeringar inför 2024	
Effektiviseringskrav 0,5%	-1 059
Lönekompensation överhäng LÖV 2024 3 mån	
Lönekompensation överhäng LÖV 2023 9 mån Kommunal fördelas i Rev ÖSB i okt	
Lönekompensation överhäng LÖV 2023 3 mån fördelas i Rev ÖSB i okt	
Lönekompensation LÖV 2024 9 mån fördelas i april 2024	
Ram 2024	210 741

Valnämnden	
Ram 2023, belopp i tkr	223
Justeringar inför 2024	
Preliminär budget EU-val	3 000
Ram 2024	3 223

Överförmyndarnämnden	
Ram 2023	19 917
Justeringar inför 2024	
Effektiviseringskrav	0
Lönekompensation överhäng LÖV 2023 9 mån Kommunal fördelas i Rev ÖSB i okt	
Lönekompensation överhäng LÖV 2023 3 mån fördelas i Rev ÖSB i okt	
Lönekompensation LÖV 2024 9 mån fördelas i april 2024	
Ram 2024	19 917

Kommunstyrelsen	
Ram 2024, belopp i tkr	786 848
Justeringar inför 2024 Kommunledning	
Justeringar inför 2024 Kommunledningsförvaltningen	
Effektiviseringskrav	-2 600
Lönekompensation överhäng LÖV 2023 9 mån Kommunal fördelas i Rev ÖSB i okt	
Lönekompensation överhäng LÖV 2023 3 mån fördelas i Rev ÖSB i okt	
Lönekompensation LÖV 2024 9 mån fördelas i april 2024	
Justeringar inför 2024 Kommungemensamt	
Örebrokompaniet (korrigerig utifrån tidigare fattade beslut)	343
Nerikes brandkår, kompensation - pensioner, lön	5 099
Återföring tillfälligt anslag för iordningsställande av lagerlokal Skyddslager	-150
Minskat antal kommunplacerade som berättigar till statliga bidrag - etableringsersättning	7 100
Ram 2024	796 640

Utrymme för Kommunstyrelsen	
Ram 2023, belopp i tkr	211 662
Justeringar inför 2024	
Utrymme för överfört resultat från 0	4 000
Återföring tillfälliga satsningar 2023 - KS-utskott (netto)	
Statsbidrag omvandlat från riktat till generellt tillfälligt 2024 - Äldreomsorg	41 169
2024 års utrymme generella kostnadsökningar, fördelas senare	381 010
2024 års utrymme för kompensation investeringar - redan fördelade medel.	
Fördelas i takt med att investeringen alt. lokalen tas i bruk	65 750
Kristdemokraternas riktade satsningar	33 683
Riktat effektiviseringsuppdrag - Kommundirektör	-50 000
Förändring KS utrymme för oförutsedda kostnader	0
Ram 2024	687 274

Finansiering	
Ram 2022, belopp i tkr	-375 689
Justeringar inför 2024	
Nytt premiehöjt pensionsavtal, samt värdesäkring av befintliga pensioner	113 076
Justering kapitalkostnader - aktiverade investeringar	-31 356
Ram 2024	-293 969
Driftbudgetramar - verksamhetens intäkter och kostnader	10 553 228

ÄGARDIREKTIV

DE KOMMUNALA BOLAGEN

Bolagens verksamhet ska bedrivas på affärsmässiga grunder och ska komplettera den övriga verksamheten i kommunen. De ska ge en skälig årlig avkastning som kommer kommunala verksamheter till del. Kristdemokraternas syn på om vi ska driva bolag samt hur många vi ska ha beror på om de tjänar detta syfte.

Bolagen ska bedrivas effektivt och med en struktur som har goda möjligheter att utvecklas och överleva på lång sikt. Vi vill att bolagen i större utsträckning bidrar till kommunens behov av arbetsmarknadsåtgärder.

ÖBO

Vi vill att ÖBO presenterar en plan för att sälja av mindre delar av lägenhetsbeståndet, ca 800–1000 lägenheter, för att finansiera renoveringar och nybyggnationer. Detta bör ske i takt med att det finns ett ökat intresse på marknaden. I nuläget är prisnivån lägre på grund av lågkonjunktur och ränteläge.

Vi vill uppdraga till ÖBO att inom ramen för verksamheten och fastighetsutveckling bidra till en mer positiv syn på odling över lag, ta fram möjligheter för odlingslotter och en integrerad skötsel som gynnar både de boende och fastighetsägaren, kommunen. Ett gemensamt ansvarstagande och ett gemensamt intresse för skötsel och samverkan grannar emellan, ger tryggare boendemiljöer.

VÄSTERPORTEN

Vi bedömer att Västerporten fastigheter AB skulle kunna läggas ned och verksamheten skulle kunna flyttas till Örebrobostäder AB som redan idag arbetar delvis med samma saker. Att slå samman bolagen medför en besparing inom styrelse och organisation.

PARKERINGSBOLAGET

Alternativ 1: Låt det vara kvar men lägg över ALLA kommunala parkeringar i bolaget. För medborgarna kan detta vara det bästa. Då har vi ett bolag som fokuserar enbart på parkeringar, parkeringshus, trafikledningssystem, mobilitetshubbar och annat vi vill koppla till.

Alternativ 2: Lagg ned bolaget och låt Örebroporten ta över ansvaret för parkeringshusen. Parkeringsbolaget har för små muskler idag.

I övrigt instämmer vi i majoritetens ägardirektiv för de kommunägda bolagen och vi kommer att följa verksamheterna noggrant för att se att de lever upp till en kvalitativ och effektiv verksamhet som är det yttersta målet för Örebro kommuns bolag.